

แบบรายงานผล
การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗
หน่วยงาน สำนักงานศึกษาธิการภาค ๕
*****

๒. นโยบายการตรวจฯ : การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

๒.๔ การจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ผู้เรียนสามารถเรียนเพิ่มเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ

๑) การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

หน่วยงานต้นสังกัดพัฒนาระบบการวัดผลทักษะและสมรรถนะวิชาชีพของผู้เรียน จัดการศึกษาและหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพที่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน และดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดี อีกทั้งยังมีการวัดและประเมินผลความรู้ ความสามารถ และทักษะที่เกิดขึ้นในตัวผู้เรียนแต่ละคน เพื่อให้มีระดับสมรรถนะหรือความสามารถในการปฏิบัติงานตามขอบเขตความรู้ ทักษะพร้อมกับมาตรฐานวิชาชีพ เพื่อรองรับการขยายตลาดแรงงาน

๒) ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ

การพัฒนาสมรรถนะและเสริมสร้างทักษะผู้เรียน การขับเคลื่อนนโยบายระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพในสถานศึกษาต่าง ๆ มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะในสายอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและมาตรฐานวิชาชีพในยุคปัจจุบัน โดยจัดให้มีการอบรมอาชีพเสริมหลายรูปแบบ เช่น การพัฒนาทักษะใหม่ (New Skill) เพื่อรองรับอาชีพที่เกิดขึ้นในอนาคต การเพิ่มสมรรถนะ (Upskill) สำหรับผู้ที่ต้องการความเชี่ยวชาญที่สูงขึ้นในสายอาชีพเดิม และการทบทวนทักษะ (Reskill) เพื่อปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน ทั้งนี้ยังจัดหลักสูตรระยะสั้นในหลากหลายสาขา เช่น งานยานยนต์ การบริการโรงแรม การทำอาหาร และงานช่าง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ได้จริงในอาชีพของตน มีการจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานและวิชาชีพ สถานศึกษาหลายแห่งได้จัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงาน โดยมุ่งเน้นการประเมินสมรรถนะของผู้เรียนตามมาตรฐานที่กำหนด เช่น การทดสอบในสาขางานช่าง บำรุงรักษารถยนต์ การซ่อมบำรุงเครื่องยนต์ และงานไฟฟ้า โดยผู้ที่ผ่านการทดสอบจะได้รับใบรับรองมาตรฐานฝีมือแรงงาน ซึ่งสามารถใช้สมัครงานในสายอาชีพนั้น ๆ ได้ทันที นอกจากนี้ ยังมีการพัฒนาศูนย์ทดสอบเพิ่มเติมในสาขาที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของตลาด เช่น การเลี้ยงสัตว์น้ำ การเดินเรือ และการประมง เพื่อรองรับผู้เรียนที่ต้องการประกอบอาชีพในสาขาเฉพาะทาง อีกทั้งยังมีการพัฒนาหลักสูตรเชื่อมโยงมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ หลักสูตรที่เปิดสอนในสถานศึกษาถูกพัฒนาขึ้นเพื่อเชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ โดยมีระบบการสะสมหน่วยกิต (Credit Bank) ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเทียบโอนความรู้และประสบการณ์จากการอบรมในสายอาชีพเพื่อรับประกาศนียบัตรที่เป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ หลักสูตรเหล่านี้ครอบคลุมตั้งแต่ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพขั้นพื้นฐาน ไปจนถึงการพัฒนาสมรรถนะเชิงลึกในระดับสูง ตัวอย่างหลักสูตรที่ประสบความสำเร็จ ได้แก่ หลักสูตรเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ การเดินเรือ และการจัดการธุรกิจค้าปลีก ในด้านความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกได้รับความร่วมมืออย่างดีจากหน่วยงานภายนอก เช่น สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ และสถานประกอบการเอกชน เช่น บริษัทสยามคูโบต้า และบริษัทซีพี ออลล์ ซึ่งร่วมกันพัฒนาหลักสูตรและจัดการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพ รวมถึงการสร้างระบบรับรองคุณวุฒิวิชาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน การสนับสนุนเหล่านี้ช่วยเพิ่มศักยภาพในการขับเคลื่อนนโยบายและสร้างโอกาสทางอาชีพให้กับผู้เรียน

๓) ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๑. ยังไม่มีระบบที่ชัดเจนในการจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ	ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพิ่มเติม	ได้ระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพที่ได้มาตรฐาน
๒. ยังไม่มีระบบเทียบเงินเดือน	ให้ผู้มีอำนาจจัดทำระบบเงินเดือนเทียบเคียงระดับคุณวุฒิวิชาชีพทางด้านเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	ยังไม่มีระบบเทียบเงินเดือน
๓. งบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์เพื่อให้ทุกสาขาอาชีพมีความพร้อมสำหรับการเทียบคุณวุฒิและรับรองมาตรฐานวิชาชีพ ไม่เพียงพอในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียน	ขอรับการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติม	ทุกสาขาอาชีพมีการจัดการเรียนการสอน และมีศูนย์เทียบคุณวุฒิรับรองมาตรฐานวิชาชีพในสถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด
๓. .บางสาขาขาดแคลนผู้ทดสอบฯ ภายในจังหวัด	กลุ่มไลน์ทะเบียน	สอบถามขอคำชี้แนะได้นอกเหนือจากการศึกษาคู่มือ
๔. ไม่มีศูนย์ทดสอบมาตรฐานอาชีพ	ประสานงานกับศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดใกล้เคียง หรือสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ตลอดจนสถาบันการศึกษาหรือสถานประกอบการที่มีความพร้อมเป็นผู้ทดสอบในสาขาอาชีพ นั้น ๆ	- มีนักเรียน นักศึกษา และบุคคลทั่วไปได้รับการพัฒนาทักษะด้านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ
๕. โปรแกรมเทียบระดับทางการศึกษาของต้นสังกัดขาดความเสถียร	ควรมีการปรับปรุงระบบให้มีเสถียรภาพในการเข้าใช้งานมากขึ้น	นักศึกษาผู้ผ่านการเทียบระดับทางการศึกษาได้รับเอกสารการจบหลักสูตรตามเวลาที่กำหนด
๖. จำนวนผู้สมัครเทียบระดับการศึกษาน้อย	สถานศึกษาประชาสัมพันธ์การดำเนินการเทียบระดับทางการศึกษามากขึ้น และเพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ให้ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย	ประชาชนกลุ่มเป้าหมายเข้าถึงบริการเทียบระดับทางการศึกษามากขึ้นและสามารถนำคุณวุฒิไปศึกษาต่อ หรือต่อยอดการประกอบอาชีพได้ตามความประสงค์

๔) รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

๔.๑ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

(๑) โครงการ "๑ คน ๑ มาตรฐานอาชีพ": เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนแต่ละคนได้รับการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงตลาดแรงงาน

(๒) ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอเกาะสมุย จัดการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช ๒๕๖๒ ประเภทวิชาพาณิชยกรรมสาขาธุรกิจการค้าปลีก โดยการศึกษาแบบทวิภาคีร่วมกับ บริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด (มหาชน) และทำบันทึกข้อตกลงกับวิทยาลัยอาชีวศึกษาสุราษฎร์ธานี ทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านอาชีวศึกษาผู้เรียน สามารถเรียนเพิ่ม เพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ

๔.๒ จังหวัดนครศรีธรรมราช

(๑) การจัดตั้งศูนย์ทดสอบฝีมือแรงงานในสถานศึกษาหลายแห่ง เช่น วิทยาลัยการอาชีพ นครศรีธรรมราช และวิทยาลัยเทคนิคนครศรีธรรมราช ได้มีการจัดตั้งศูนย์ทดสอบฝีมือแรงงานในสถานศึกษา เป็นการสร้างโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานได้ง่าย และสะดวก ทำให้ผู้เรียน มีความพร้อมในการประกอบอาชีพเมื่อจบการศึกษา

(๒) การจัดหลักสูตรเสริมสมรรถนะ และทักษะใหม่ให้แก่ผู้เรียน หลักสูตรเสริมสมรรถนะ เช่น หลักสูตร New Skill, Upskill และ Reskill สำหรับผู้เรียนและประชาชนทั่วไป ช่วยให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนา ทักษะในระดับที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และเพิ่มโอกาสในการหางาน

(๓) มีการเสริมสร้างความร่วมมือกับสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน และ บริษัทเอกชน เช่น บริษัทสยามคูโบต้า ในการจัดการทดสอบและรับรองมาตรฐานวิชาชีพ สิ่งนี้เป็นตัวอย่างที่ดี ของการสร้างเครือข่ายและเสริมสร้างความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมเพื่อให้การทดสอบมาตรฐานมีคุณภาพ และตรงตามความต้องการของตลาด

(๔) การสร้างหลักสูตรอาชีพระยะสั้นที่รองรับผู้เรียนและประชาชนทั่วไป วิทยาลัยการอาชีพ และวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีได้จัดการอบรมหลักสูตรระยะสั้นที่เน้นทักษะที่มีความต้องการ ในตลาดแรงงาน เช่น ช่างบำรุงรักษารถยนต์ ช่างซ่อมไฟฟ้าเครื่องยนต์ เป็นต้น หลักสูตรระยะสั้นนี้สามารถ เป็นแนวทางในการเพิ่มทักษะและสร้างโอกาสการทำงานในสาขาอาชีพที่ตรงตามความต้องการ

๔.๓ จังหวัดพิจิตร

(๑) การจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate): เป็นการสร้างระบบให้ ผู้เรียนสามารถเรียนเสริมเพื่อรับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ ซึ่งเป็นนวัตกรรมที่ช่วยเพิ่มโอกาสใน การเข้าสู่อาชีพและยกระดับความสามารถของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถนำทักษะที่ได้รับไปใช้ประโยชน์ใน การประกอบอาชีพจริง และสามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงานได้

(๒) การจัดทดสอบวัดระดับภาษาอังกฤษตามมาตรฐาน CEFR: เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน เป็นการทดสอบเพื่อวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาทักษะและมีการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดแรงงานที่ต้องการทักษะทางภาษา

(๓) การจัดการรับรองคุณวุฒิทางการศึกษาเทียบเท่าการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยไม่ต้องเรียนใน ระบบ: สำหรับผู้ที่สนใจและประสบความสำเร็จในการทำงาน สามารถเข้ารับการประเมินเทียบระดับการศึกษา และได้รับการรับรองโดยไม่ต้องเสียเวลาในการเรียนในระบบ ทำให้สามารถประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย อีกทั้ง ยังสามารถนำคุณวุฒิที่ได้รับไปยกระดับอาชีพหรือนำไปใช้ในการศึกษาต่อได้

(๔) การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อประชาสัมพันธ์และขยายการเข้าถึง กลุ่มเป้าหมาย: เช่น การทำงานร่วมกับหน่วยงานท้องถิ่นหรือหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้ประชาชนที่สนใจสามารถ เข้าถึงข้อมูลและโอกาสในการพัฒนาทักษะการศึกษาได้มากขึ้น

๔.๔ จังหวัดสงขลา

(๑) การจัดทำระบบวัดผลรองรับมาตรฐานวิชาชีพ (Skill Certificate) ระบบนี้ถูกออกแบบมา เพื่อให้นักเรียนสามารถเรียนเพิ่มเติมและได้รับประกาศนียบัตรในการประกอบอาชีพ โดยมีการประสานความ ร่วมมือกับสถานประกอบการในการรับรองมาตรฐานวิชาชีพ รวมถึงการพัฒนาหลักสูตรที่เทียบเคียงกับ มาตรฐานอาชีพต่างๆ เช่น หลักสูตรการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำและการเดินเรือ การฝึกอบรมเพิ่มเติมให้กับนักเรียน เพื่อให้มีประสบการณ์จริงในการทำงาน รวมถึงการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานโดยศูนย์ทดสอบต่างๆ

(๒) การสอนเสริมและการเตรียมความพร้อมในการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานสำหรับนักเรียน เพื่อใช้ในการสอบมาตรฐานวิชาชีพ รวมถึงการเตรียมพร้อมในด้านการประชาสัมพันธ์ให้สถานประกอบการ นักเรียน นักศึกษา และผู้สอบทราบถึงประโยชน์ของการทดสอบ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

(๓) มีการจัดตั้งศูนย์ทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานที่ครบถ้วนในทุกภาควิชา โดยเน้นการประสานงานกับหน่วยงานภายนอก เช่น สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานและสถานประกอบการที่มีความพร้อมในการทดสอบ ซึ่งเป็นการสร้างโอกาสให้กับนักเรียนและบุคคลทั่วไปในการพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่อการทำงานในสถานประกอบการจริง

๔.๕ จังหวัดชุมพร

(๑) การอบรมอาชีพเสริมเพื่อสร้างทักษะใหม่ (New Skill), เพิ่มสมรรถนะ (Upskill), และ ทบทวนทักษะ (Reskill) การจัดการเรียนรู้ที่สามารถปรับให้ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยมีการ อบรมที่หลากหลาย เช่น การติดตั้งโซล่าเซลล์ การซ่อมโทรศัพท์มือถือ และการพัฒนา Digital Marketing เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพได้จริง โดยเน้นการฝึกอบรมทั้งในเชิงปฏิบัติ การเรียน ออนไลน์ และการเรียนแบบผสมผสาน เพื่อให้ผู้เรียนทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม

(๒) การทำความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น การทำความร่วมมือกับตัวแทนจำหน่าย รถยนต์ไฟฟ้าเพื่ออบรมทักษะที่เกี่ยวข้อง และการร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อรับรองมาตรฐานวิชาชีพ ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้และทักษะที่สามารถใช้งานได้จริง

(๓) การจัดอบรมตามความต้องการในท้องถิ่น (Local Need) การจัดอบรมในพื้นที่ห่างไกลให้ ตรงกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น เป็นการเพิ่มโอกาสในการพัฒนาทักษะอาชีพที่ตรงกับบริบทและความ ต้องการของผู้เรียนในพื้นที่นั้นๆ

(๔) การเชื่อมโยงและการประสานงานระหว่างส่วนกลางและสถานศึกษา การติดต่อ สื่อสารและการประชุมชี้แจงระหว่างส่วนกลางที่เป็นหน่วยกำหนดนโยบายและสถานศึกษาที่เป็นหน่วยปฏิบัติ ช่วยให้การขับเคลื่อนนโยบายเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๕.๑) ผู้เรียนและประชาชนมีสมรรถนะในสาขาอาชีพตามกรอบมาตรฐานฝีมือแรงงานและ สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ ที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานในยุคปัจจุบัน

๕.๒) การมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๕.๓) ผู้บริหารและครุมีความพร้อมในการส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ที่หลากหลายและ เต็มศักยภาพ

๕.๔) ผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน รวมถึงสามารถเผยแพร่ ข้อมูลที่ได้รับจากการเรียนรู้แก่นักเรียนรุ่นน้อง บริการโรงเรียน บริการชุมชน และสามารถนำไปต่อยอด ในการประกอบอาชีพได้

๕.๕) การกำหนดเป้าหมายและวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานส่งเสริมการเทียบระดับการศึกษา ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๕.๖) การประชาสัมพันธ์เชิงรุกเข้าถึงพื้นที่ และประสานงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

๕.๗) การติดต่อสื่อสารเพื่อเชื่อมโยงและสร้างความเข้าใจในการขับเคลื่อนนโยบายระหว่างส่วนกลาง ที่เป็นหน่วยกำหนดนโยบายและสถานศึกษาที่เป็นหน่วยปฏิบัติต้องมีความชัดเจนและทั่วถึง ส่วนกลางควรจัด ให้มีการประชุมชี้แจงแนวทางการปฏิบัติและการประสานข้อมูลระดับจังหวัดสู่สถานศึกษาในแต่ละจังหวัด

๖) ข้อเสนอแนะ

๖.๑) ควรดำเนินงานโครงการอย่างต่อเนื่องทุกปีการศึกษา

๖.๒) หลักเกณฑ์ แนวทางการดำเนินการ ระบบวัดผลเทียบระดับการศึกษา และประเมินผล การศึกษาจากต้นสังกัด